

let megvolt egy európai konfliktusra és csak Németországnak és az osztrák és magyar monarchiának óvatos magatartása, a kikhez szerencsére Anglia is csatlakozott, hártotta el a háború veszedelmét. Európa egy örvény szélén ment el és lezuhant volna, ha az orosz-francia szövetség óhajtása szerint járt volna el.

Előadása Munkás-Otthonban

— A szegedi munkásság demonstrál a sajtó érdekében. —

(Saját tudósítónktól.) A szegedi munkásság pénteken este vendégül látta Rónay Zoltán dr. fővárosi ügyvédet, a kiváló publicistát és szociálista szónokot, aki „Osztályharc és Osztályuralom” címmel igen érdekes előadást tartott a Munkás-Otthonban. A munkásosztály küzdelmének három generális kiágazására mutatott rá elsősorban: a politikai, gazdasági és a szellemi osztályharcra. Alapos tudással fejtette ennek a hármass küzdelemnek az eredetét, fejlődését és a célját, amely tulajdonképpen egy: a társadalmi rend és béke megteremtése. Kifejtette, miért szükséges, hogy a munkásság politikai harcot folytasson. Azért, hogy a választójog révén meghódíthassa magának az államhatalmat. Minél inkább azon az uton van, hogy az állam életébe beolvást nyerhet, annál könnyebben tudja keresztülvinni, hogy munkásvédelmi törvényeket alkossanak. A munkásvédelmi törvényekre azért van szükség, hogy a szakszervezetek létezését biztosítani tudják. Ma az a helyzet, hogy a szakszervezeteket föl lehet osztálni anélkül, hogy a munkások ezért a bíróság-hoz fordulhassanak. A kulturálistok nagy részében a szakszervezeteket ma már csak bírói ítélet alapján lehet föl oszlatni. Magyarországon azonban ezt a koalíció is megtehetné. Sőt vannak olyan államok, ahol még bírói ítélettel sem lehet föl oszlatni a szakszervezeteket, csak akkor, ha büncselekmény forog föl.

Szüksége van továbbá a munkásságnak a politikai küzdelemre azért, hogy a gazdasági harcát is sikerrel folytathassa le. A gazdasági harcban a munkásságnak ezidő szerint egyetlen fegyvere a mesterséges munkanélküliség megteremtése, vagyis a sztrájk. Sztrájk van azért, hogy a munkásság több bért és több szabadságot kapjon. A mit azonban ma a munkásság a gazdasági harc révén elérhet, az csak fejeeredmény, mert ha a munkásság összetart, hogy bérét emeljék; összetartanak a kapitalisták is, hogy az árakat fölfokozzák. Ahogyan a munkabér drágul, ép úgy drágul az élelem, a lakás is, ép úgy növekedik a föld értéke, amely az élelmet adja. A munkás tehát, ha nagyobb munkabért is küzdött ki magának, drágábban kapja az élelmet, a lakást s egyéb szükségleti dolgokat. Hasonlít ez a tünet a középkori processziók egyikéhez, amely abban állott, hogy a zarándok papok két lépést tettek előre és egyet hátra, hogy önmagukat sanyargassák. A munkásság is tehát amit elér a révén, annak a felét visszafizeti a vámon. Mindebből pedig az következik, hogy a munkásosztály gazdasági küzdelme a legszorosabban összefügg a politikai küzdelemmel, amely a sikeres gazdasági harcnak egyedüli alapja.

A munkásosztály harcának legősibb, legeredetibb formája a kereszténység akkor, amikor hódító utra indult. Az evangéliumokban minduntalan találunk passzusokat, ame-

lyek a hiveket a gazdagok, a vagyonosak ellen való harcra buzdítják. Am ez a harc nem volt öntudatos és nem volt fölvilágosult. Később pedig a kereszténységet egyes osztályok egészen kisajátították és a tömegek tudatlanságára alapítva, megszerezték a politikai és vagyoni hatalmat. Ennek a természetes folyamán lett aztán az, hogy a politikai hatalmat és a vagyont uráló osztály a szellemi hatalmat is a maga kezére juttathatta. A nemeseknek, a papoknak igen sok szabad idejük volt, ezért gondot fordíthattak a maguk művelődésére, kulturális előrehaladásukra is. A munkásság művelődését főként az akadályozta és akadályozza ma is, hogy kevés szabad ideje van. A gazdasági harc célja tehát az is, hogy a munkásosztálynak minél több szabad ideje legyen, hogy szellemiükben is lépést tartson azokkal, akik most a szellemi hatalmat a kezükben tartják. A munkásság szellemi harca nélkül a politikai és gazdasági harc félig-meddig meddő marad, mert hogy ezeket a harcokat megvívassák, ahhoz öntudatosnak, fölvilágosultnak kell lennie a munkásosztálynak, mert csak az értelem és a műveltség, a kulturális fejlődés bizonyos fokán tudna kiszámolni az érdekeikkel és tudják számmon tartani azokat.

Mindennek pedig: a politikai, gazdasági és szellemi küzdelemnek mi a végső célja: *Egy új, szociálistikus társadalom megteremtése a mai társadalom romjain.* A munkásosztály, mint legnagyobb társadalmi réteg, harca nem azt célozza voltaképpen, hogy az államok között béke legyen, ez is, de főként azt, hogy a társadalmi osztálykülönbségek leomlásával az egyenlőségben élő társadalom korszaka következze el. Hiszen a munkásosztálynak a hármass küzdelme — máris van rá élő példa — az államok békéjét teremti meg. Németország, Oroszország, Anglia, Ausztria és Magyarország szívesen belementek volna egy háborúba a Kelet birtokáért, de a francia és német munkásság összefogva fölemelte a tiltakozó szavát az európai háború ellen, amely így meg is hiúsult. A társadalmi osztályharcok azonban végeredményében a társadalmi békét célozzák a társadalmi osztálykülönbségek ki-egyenlítésével, hogy az emberiségnek minél jobb, minél kellemesebb élete legyen nem a földön, hanem itt a földön.

A szép számban egybegyűlt hallgatóság éljenzéssel és tapsal honorálta Rónay Zoltán dr. előadását. A munkásság nevében Varsandán László párttitkár mondott érteköszönetet, majd lelkesítő beszédet intézett a munkásokhoz, hogy akkor, amikor a jelszót a központi vezetőség kiadja, vonuljanak ki az utcára és *demonstráljanak a sajtószabadság érdekében.*

A ültető fölvonulás — amint a párttitkár mondotta — valószínűleg a jövő héten lesz.

Új hír az ultimóról. A *Frankfurter Zeitung*-nak jelentik: A porta végkép elutasította Oroszországnak azt a kívánságát, hogy *Kavakli Musztafát*, Mahmud Sefket basa gyilkosainak egyikét, az orosz hatóságoknak kiadják, noha a konstantinápolyi orosz nagykövet három energikus lépést tett ebben az ügyben. Orosz diplomáciai körökben az esetnek igen nagy fontosságot tulajdonítanak és már arról beszélnek, hogy *Oroszország ultimátumot küld és Trapezunt előtt flottatüntetést rendez.*

Egy szegedi báró romantikus házassága.

— Cigányprimás leányát vette nőül. —

(Saját tudósítónktól.) Wimmersberg Nándor báróról már sokat írtak a szegedi lapok. A romantikus hajlamu fiatallember, a ki egy elszegényedett szegedi báró-családnak a sarja, sok furcsa dolgot követett el már életében, ezeknek betetőzését azonban most csinálta meg különös házasságával. Annak ellenére, hogy Wimmersberg Nándor szülei családi nevükön kívül nem sok földi javakkal rendelkeznek, mégis tisztességesen és közbecsülésben élnek Szegeden, csak a Nándor báró nem bírta beleilleszkedni a polgári miliőbe; csak ő örökölt ősitől a tituluson kívül egyebet: magyari hajlamot, kalandvágyó lelket és egy kis munkagyűlöletet.

Már tizenkétéves korában megunta otthonát és egyszerűen eljött hazulról. Jól tudott vadászni és elhatározta, hogy ebből fog élni, mint egy igazi főnemes. Bevette magát a szomszédos kertekbe, vitt magával két tucat lépvesszőt és megkezdte a galambvadászatot. A szomszédok összes galambjait meglepte néhány óra alatt, aztán a galambokat kivitte a piacra és eladta. A pénzzel beállított egy kocsmába és mint magyoktól látta, vagy amint az ösztöne sugta, bort és cigányt hozatott és napokig sem került elő a kocszából.

Kétségbeesett szülei ezalatt természetesen összekeresték az egész várost és mikor rákadtak rá, hazavitték és irgalmatlanul elrakták a vadászt és a siránkozó szomszédoknak megtérítették a kárt. A Nándi gyerek ekkor már belekóstolt a nagyvilágba, hát nem maradt sokáig otthon. Legközelebbi csínyjét már egy kocsis bánta meg. Az élelmes báró urfi kileste, hogy nagyon sokáig áll egy gazdátlan konflis az egyik felsővárosi kocsmában. „No biztos mezeget már, a komisz”, — gondolta, — hazaszaladt, felhúzza az apja eszmáit, kifogta a kocsiából a lovat, lóra kapott és elvágtatott. Másnap rákadtak rá, valahol Deszk környékén, amint éppen begellette a derék paripát.

Se szeri, se száma a fiatal Wimmersberg báró csínytevéseinek. Mikor nagyobb lett, akkor nem hogy megjavult volna, hanem súlyosabb dolgokat követett el, úgy, hogy *apja elűzte házából és kitagadta.* Wimmersberg ezzel ugyan nem sokat törődött. Mert amikor nem volt pénze, sem hajléka, akkor haza lopózkodott a padlásra, megvárta még apja el távozott otthonról, bemélt a konyhába és főzött saját magának minden jót, ami csak a kezébe került.

Közben az idő elhalladt és a szerencsétlen fiatallember nagyon lezüllött. Kocsmákban, tengette az életét. Szemfényvesztőkkel és ekvilibristákkal társult és azokkal bekalandozta az egész országot. Egyszerre csak *behívták katonának.* Családja mindent elkövetett, de mégis besorozták az erős, jól megtermett fiút *közhuszárnak*, a bajai huszárezredhez. Itt a saját nyomorúságán kívül, még újabb bajok érték a sokat hányatott bárói szívet:

Butorvásárlók

Telefon 515.

meggyőződhetnek arról, hogy dúsan felszerelt raktárunkban kizárólag saját készítésű, elsőrendű butorok, minden versenyt felülmúló árban — kedvező fizetési feltételek mellett — is kerülnek eladásra.

Tisztelettel
Egyesült Műasztalosok
Butorraktára
Szeged, Tisza Lajos-körút 19
(Kertész pékkel szemben.)